

Hörnstenen

Teologiska institutet i Finland

4/2009





LEDARE

Borta med vinden

Borta med vinden (Gone with the Wind) är kanske den bäst kända beskrivningen av det amerikanska inbördeskriget. Margaret Mitchells bok utkom redan 1936 och handlar om den rika Scarlett O'Hara från sydstaterna och hennes människo- relationer. Boken har fått Pulitzer- priset, och en film med samma namn som boken, har inspelats. Filmen fick hela 8 Oscar och den har förmedlat berättelsen till miljoner människor. Den har gett upphov till många berättigade diskussioner om diskriminering och förtryck av människor. Den betonar också att varje människa är unik.

Vinden har vänt många gånger i USA sen dess. Presidentvalet när Obama valdes till president har blivit en tydlig signal för många afroamerikaner om att en ny tid har kommit. Valet av en president med afroamerikansk bakgrund har betytt oerhört mycket för deras självkänsla.

Men många andra vindar blåser också både i Amerika och Europa, och i hela världen.

Tidens vindar, som nu blåser, talar om effektivitet, pengar, njutning, makt, själviskhet och mycket annat. De är i många avseenden motvindar, dvs mot kristen tro. Gamla värden blåser omkull, de ersätts av nya värderingar. Var och en beslutar själv om sitt liv. För en tid sedan såg jag ett dokumentärprogram, där man

talade om feminismen. En rikssvensk professor, en feminist av den gamla stammen, berättade att hon i en diskussion med en studerande hade sagt: men du är ju kvinna! Till sin förvåning svarade den unga kvinnan: jag är inte kvinna, jag är jag!

Nu skulle man inte få tala om kön, utan kön – det att vara man eller kvinna – är av ondo.

Det mest beklämmande är att dessa vindar också blåser in över vår kyrka. De ställer till stor förödelse, många gamla värderingar faller. Bibelns ord gäller inte, det är inte ett vägande argument. Man får intrycket att människans egen godhet är större än Guds. Precis som i det första samtalet mellan ormen och människan i paradiset. Skulle då Gud ha sagt?! Ormen kunde till och med komma med korrektiv och "förbättra" Guds Ord: ingalunda skall ni dö, men Gud vet....

"Vinden blåser vart den vill, du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den går. Så är det med var och en som är född av Anden."

Vi vet att de vindar som blåser i riktning mot Kristus, som resulterar i att en människa vänder sig till Kristus, är av Gud. Guds Helige Andes vind kan vara som "en stilla susning" (1 Kung. 19:12). Ibland berättar Bibeln om kraftiga vindar. Människorna förundrade sig och

frågade: "Vem är han? Till och med vindarna och sjön lyder honom." (Matt. 8:27).

Också när det stormar så att man blir rädd och känner ångest, är det hot att lita på Jesus, för "till och med vindarna och sjön lyder honom".

Låt oss be, att den Helige Andes friska

och pånyttfödande vindar nu skulle blåsa i vår kyrka. Hjälparen, den Helige Ande lyfter vår blick och undervisar oss om allt, och påminner om allt som Kristus har talat.

9.9.2009

Henrik Perret

"Pröva allt, och behåll vad gott är"

I senaste nummer av Hörnstenen skrev jag om den tysta revolutionen. Efter det har jag fått några reaktioner, som har ifrågasatt vissa uppgifter i den statistik som presenterades.

Docent Svante Lundgren skrev på en bloggsida, att han delar mina konklusioner, men han anser att vissa uppgifter (om den muslimska befolkningens andel) måste vara felaktiga. Lundgren medgav att den källa som jag hade använt, vanligtvis är pålitlig. Men denna gång kan det inte förhålla sig så som, källan som jag litade på, hävdade. Också en annan person har starkt ifrågasatt uppgifterna och jag har försökt forska litet.

När jag i olika källor har försökt få klarhet i vad som är sant, har jag kommit till att det är nästan omöjligt att få tillförlitliga uppgifter om den muslimska befolkningen i Europa. Det beror bl.a. på att alla muslimer inte registrerar sig och också på vem som står för uppgifterna.

Jag ville väcka diskussion om islams tysta revolution och utmana oss kristna att berätta de goda nyheterna om Jesus Kristus, världens ljus. Han är den enda vägen till Gud. Hans namn är det enda namn, genom vilket vi blir frälsta.

Jag ber alla läsa ledarsticket på nytt medvetna om att alla uppgifter kanske inte riktigt håller. Jag vill inte på något

sätt dramatisera saken, eller skapa föreställningar som på ett eller annat sätt är felaktiga eller missvisande.

Jag vill också understryka att jag har talat om islam, inte om muslimer. Jag förhåller mig positivt till muslimer, också i min släkt finns muslimer. Men jag anser att islam är att underkasta sig (islam betyder underkastelse) en fel gud. Muslimerna förstår och förväntar sig att vi som kristna håller fast vid vår tro, precis som de håller fast vid sin tro.

I England uppmanade vissa kyrkledare för en tid sedan de kristna att vara försiktiga och återhållsamma när det gäller mission bland muslimer, för det kan försvåra samtalen mellan de olika religionerna. Man sade att man inte skall försöka omvända muslimer, utan enbart vända sig till sådana som inte hör till någon religiös grupp. De muslimska ledarna svarade, att de förstår väl att de kristna kyrkorna försöker omvända muslimer. De kommer åtminstone att försöka omvända kristna till islam!

"Därför har också Gud upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla namn, för att i Jesu namn alla knän skall böja sig, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herren." Fil. 2:9-11

Henrik Perret

Jesusforskningen aktuell i de Nordiska länderna

Teologiska institutets nordiska systerorganisationer gemensamma teologkonferens hölls i juni Sverige. Dessa institutioner ger stödundervisning åt teologiestuderande, men de har också redan egna utbildningslinjer. De ansvariga lärarna är samtidigt forskare, var och en på sitt område. Därför hölls också seminarier ämnesvis. STI:s forskare Timo Eskola ledde seminariet i NT:s exegetik.

I NT-seminariet hölls en Jesus-dag och en Paulus-dag. Vad Jesusforskningen beträffar presenterades dem nyaste forskningen och de perspektiv som den öppnar. Forskare från olika länder är eniga om att vi lever i ett mycket intressant skede. Den gamla radikalismen är borta. Man är inte längre beredd att avfärda den historiske Jesus helt och hållet. Tvärtom vågar man börja hävda det som NT berättar om honom.

Många forskare koncentrerar sig nu på Jesu eskatologiska förkunnelse. De söker en förklaring till att Jesus så starkt förkunnade mot templet. Enligt en allt vanligare uppfattning hävdade Jesus att han skulle bygga ett nytt tempel, ett eskatologiskt tempel i stället för det gamla. Hans tempel är inte gjort med händer. Denna undervisning förmedlades också till hans apostlar. Som lärde att församlingen, de kristna, är levande stenar i Guds nya tempel.

Detta är mycket uppmuntrande perspektiv inom forskningen. De hjälper läsaren att förstå Bibeln bättre. De påminner också om att alla forskare inte försöker riva sönder Bibeln, utan förstå den. Det är i alltid en nyttig målsättning för det vetenskapliga arbetet.

TE

De nordiska deltagarna samlade till gruppfoto. På bilden syns bl.a. prof. Peter Legarth (4. från höger), prof. i Nya testamentet inom Menighedsfakultetet i Århus, och Dansk Bibel-Institutts lärare i GT, Jens Kofoed (4. från vänster). Docent Timo Eskola från STI står framme bredvid sin rikssvenske värd, teol. dr och avgående rektor Rune Imberg (Församlingsfakulteten i Göteborg).



Perret fjärde i biskopsvalet

Första omgången i biskopsvalet i Borgå stift hölls i början av september och vår generalsekreterare Henrik Perret kom på fjärde plats. Mest röster fick Björn Vikström och på andra plats finns Sixten Ekstrand. Den andra valomgången avgör utgången. Perret var med redan i biskopsval för tredje gången eftersom han hade lovat ställa upp som de konservativas kandidat. Valet var mycket jämnt och efter Vikström fanns de tre följande kandidaterna inom 15 röster. Man förutspår ett spännande val eftersom ingendera av de två som går till andra omgången har en klar majoritet.

Att en s.k. konservativ kandidat är med i valet är viktigt redan i sig själv. Han kan representera den rätt stora opinion som finns i stiftet och föra fram åsikter som bemöter andra uppfattningar. Av kandidaterna har Vikström berättat att han både samhälleligt och kyrkligt är rätt liberal. Delvis torde detta betyda att han har en ungdomlig inställning till nutida frågor såsom globalisering och ekonomi.

I valet representerade Perret en teologisk inriktning. Enligt honom hör det till biskopens uppgifter att övervaka det teologiska innehållet i kyrkans budskap. Därför har Perret försvarat den bekännelseetrogna uppfattningen i många av de ämnen som har debatterats i vår tid. Uppenbarligen var det dessa spänningar mellan åsikterna som förorsakade de förvånansvärt hårda

angreppen på Perret i medierna strax före valet. I Finland är vi inte vana vid att medierna plockar ut en kandidat ur skaran och börjar pressa honom med sådant som hör hemma i fantasins värld. Man angrep t.o.m. hans gamla familjeföretag med hänvisning till ekonomiska trassligheter trots att bolagets alla bokslut alltid har granskats och godkänts av en utomstående revisor. Trots att det snabbt visade sig att anklagelserna var falska fick Perret smaka på ett hugg och slag av en sensationsjournalistik som är så typisk för vår tid.



Medierna förvrängde också i övrigt valet på populistiskt maner. Om man skall tro på tidningarna och televisionen har kyrkan idag bara två frågor som berör substansen och det är kvinnopräster och välsignelse av homosexuella par. Förgäves söker man i tidningarna efter andra budskap eller åsikter. Det är skada om man väljer en biskop utan några som helst teologiska förutsättningar när det gäller synen på frälsningen, kyrkan och Bibeln. Ur Teologiska institutets synvinkel är det uttryckligen frågorna om substans som skulle ha varit avgörande. Det är därför som vår generalsekreterare betonade sådant inför valet. Det som sist och slutligen är viktigt är endast: Representerar biskopen Jesu sak eller sin egen.

Timo Eskola

Herren håller tag i mig

Det finska bibelläsarförbundets (Raamatunlukijain Liitto) generalsekreterare **Kirsti Smeds** har ända sedan barndom fått vandra tillsammans med Jesus.

”Jag var tretton år, och från ett troende hem, när jag började fundera på alternativet hur det skulle vara att leva utan Jesus. Jag fattade vad jag skulle förlora, och förundrade mig över att jag ens kunnat tänka sådant. Jag bad: ”Herre, låt mig aldrig gå ifrån dig.”

”Jag har fått vara både i oaser och i öknar, men Herren har bevarat mig. Det har varit välsignat och tryggt att leva av nåd med himlen som mål.”

Bönesvar

”I många år var jag hemmamamma. När barnen hade vuxit upp, drömde jag endast om ett deltidsarbete, gärna med texter och i Guds rikes tjänst. Jag tänkte att ett sådant arbete finns inte.

”I november 2003 skrev jag i min nöd ett brev till Herren och frågade om Han inte hade någon uppgift för mig. Följande vecka fanns det i tidningen Kotimaa en annons om att en redaktionssekreterartjänst för bibelläsningssguiden Ögonblicket (Hetkinen) var ledig. Där var den, den tjänst jag hade drömt om! Jag fick jobbet och jag tyckte mycket om det. Men mina händer började protestera mot ombrytningsarbetet och jag visste att jag inte hela livet kunde göra detta. När bibelläsarförbundets gene-

ralsekreterare gick på pension för ett par år sedan, blev jag av vänner uppmanad att söka mig dit.

”Jag upplever att jag är en diversearbetare. En vanlig arbetsdag innebär arbete på kontoret, och innebär arbete med rutiner såsom ekonomi och administration, underhandlingar med redaktionssekreterare för bibelläsningssguider. Jag håller kontakt med olika samarbetspartners, och med det internationella bibelläsningssällskapet Scripture Unions anställda. Jag jobbar med annonser och reklam, planering och förverkligande. Jag skriver, sköter postningen, nätsidor osv. Dessutom står det mitt hjärta nära att jobba med bibelförklaringar. Jag är ibland med på olika möten i huvudstadsregionen, och några gånger i året med om SU-skolning och konferenser utomlands.”

”När jag började studera teologi i början av 1990-talet, hade STI funnits bara en liten tid. Jag deltog i verksamheten för nya studerande, och tyckte mycket om att besöka STI. Det var ett stort stöd för mig och undervisningen hjälpte mig att som ung och famlande studerande bygga på Bibelns fasta grund. Min namne Kirsi blev jag redan då bekant med. STI:s utfärd till England och besöken hos de lokala bibelskolorna har lämnat outplånliga minnen. Tack ännu för dessa 18 år! Deltagandet i STI:s verksamhet blev tyvärr rätt kortvarigt, för jag bildade familj och vi flyttade till Kymmenedalen. Men sedan dess har jag

fått vara med och understöda STI och med värme följa med vad som är på gång särskilt genom Hörnstenen. Senaste höst blev jag tillfrågad om jag kunde låta mig väljas till styrelsen och det var en glädje för mig att svara jakande.

Hjärtats frågor och glädjetårar

Kirsis familj består av hennes man Sakari och av Oskari, 13 år, och Elina, 11 år.

”Vi far gärna med familjen till stugan, ibland med vänner och släktingar. Allt det man kan göra där ute är en välkommen motvikt till arbetet. Jag njuter av att vara i naturen. Det är en glädje att kunna gå och plocka bär och svamp direkt från skogen till matbordet. Jag tycker också om att baka.

Om jag har någon ledig vardagskväll, går jag gärna ut på promenad, och ofta kommer någon familjemedlem med mig. – De är värdefulla stunder när man kan dela vardagens mångahanda och hjärtats frågor.”

En ganska ung familjebekant, som låg på sin dödsbädd, gav oss vänner ett råd: ”Kom ihåg att räkna era dagar rätt.”

”Jag hoppas att jag skulle få leva en dag i taget i enlighet med Guds vilja. Vad dagarna sedan än kommer att innebära, hoppas jag att få möta det hand i hand med vår Herre.”

”De senaste åren har jag gått i ”förtröstanstankola”: jag har fått lära mig att lita på att jag får kasta mina bekymmer på Herren och lita på Hans förmåga att reda upp dem! Ibland gråter jag glädjetårar, när jag ser hur Herren i sin vishet för sakerna fram i rätt tid. Det är en stor glädje att få vandra med Herren varje dag.”

Ett viktigt bibelord för Kirsi finns i brevet till filipperna, där Paulus skriver: ”Att leva är för mig Kristus, och att dö är för mig en vinning.” Det påminner om vad som är viktigast och vad som är det avgörande när allt kommer till allt.



”Min dröm är att de kristna skulle få ha en kärleksfull familjelig församlingsgemenskap, där medlemmar verkligen är bröder och systrar i Kristus. Ett tryggt andligt hem, där man blir uppbyggd av Guds Ord, där man stillar sig inför Gud och tillsammans ber, tackar och prisar Herren, och där man uppmuntrar andra, stöder och hjälper dem..”

”.. och att kärleken till Bibeln och till att läsa Bibeln skulle bli ett positivt smittande virus, som möjligast många skulle drabbas av redan som unga.!”

Mariliina Metsävirta

*Vart skall jag gå för din Ande,
vart skall jag fly för ditt ansikte?
Om jag far upp till himlen, är du där,
bäddar jag åt mig i dödsriket, är du där.
Tar jag morgonrodnadens vingar,
gör jag mig en boning ytterst i havet,
skall också där din hand leda mig
och din högra hand fatta mig.*

Ur Ps. 139



TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND

Adressen: Kajsaniemigatan 13 A 4. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550
Fax 09 6689 5555
E-post: sti@teolinst.fi
fornamn.efternamn@teolinst.fi

Hemsida www.teolinst.fi
Bank Sampo 800011-564245

Annställda
generalsekr. Henrik Perret (gsm 0500 542 542)
forskare Timo Eskola (hem 019 722 702)
sekreterare Kirsi Sell (hem 09 505 1796)

Öppet under perioderna kl. 9–19

Tryckeri Kirjapaino Hermes Oy

Pämbilder Sinikka Ahvenainen

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.
Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läsesal.

Finansierat av frivilliga bidrag. Medlemsavgift för
understöddande medlemmar: 35 €/år (studerande 10 €,
kollektiv 100 €). Bokgåvor, understöd och testamen-
ten mottas med tacksamhet.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*.
Informationsbladet *Hörnstenen* (*Kulmakivi*) sänds till
understöddande medlemmar.

Styrelsens ordförande
verksamhetsledare Timo Junkkaala

Medlemsorganisationer
Missionsföreningen Säningsmannen, Länsi-Suomen
Rukoilevaisten Yhdistys (Bedjarrörelsen i Västra
Finland), Finlands ev.luth. Student- och Skolung-
domsmission, Radiomissionsorganisationen Bud-
bärarn, Finlands ev.luth. Folkmission, Suomen
Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Finska Bibel-
institutet, Sv. Luth. Evangeliföreningen i Finland